

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI
MAGISTRAT DR. JOSEPH MIFSUD
B.A. (LEG. & INT. REL.), B.A. (HONS.), M.A. (EUROPEAN), LL.D.

Il-Pulizija
(Supintendent Melvyn Camilleri)

vs

Pierre Cuschieri
Sandro Cutajar
Paul Pace
Jason Camilleri

Illum 1-Erbgha, 5 ta' Ottubru 2022

Kumpilazzjoni numru: 542/2019

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra l-imputati **Pierre Cuschieri**, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 347772(M), **Sandro Cutajar**, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 214881(M), **Paul Pace**, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 461061(M) u **Jason Camilleri**, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 88576(M), billi huma akkuzati talli f'Hal Far nhar it-3 ta' Mejju 2013, ghall-habta tad-disgha u nofs ta' filghaxija (21:30pm):

1. B'nuqqas ta' hsieb, bi traskuragni, jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni taghhom, jew b'nuqqas ta' tharis ta' regolamenti,

ikkagunaw il-mewt ta' Michael Zammit, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 607762(M) u wkoll offiza ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Shania Micallef, detentrici tal-karta tal-identita' bin-numru 238901(L).

Rat in-nota tal-Avukat Generali (*a fol. 260*) datata 22 ta' Gunju 2021 li permezz tagħha bagħat lill-imputati biex jiġi gjudikati minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kif mahsub taht:

- l-artikoli 225(1)(2) u 226(1)(a) tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- l-artikoli 17, 31, 532A u 533 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat illi waqt l-udjenza tal-14 ta' Lulju 2021 (*a fol. 262*) gew moqrija l-Artikoli mibghuta mill-Avukat Generali fit-22 ta' Gunju 2021.

Rat illi f'dik l-istess seduta l-imputati ddikjaraw li ma kellhomx oggezzjoni li l-kaz tagħhom jigi trattat bi procedura sommarja.

Rat illi, waqt is-seduta tal-14 ta' Lulju 2021 il-Prosekuzzjoni nfurmat lill-Qorti li ma kelliex aktar provi xi tressaq f'dan il-kaz u b'hekk għalqet il-provi tagħha;

Rat illi, waqt is-seduta tal-25 ta' Novembru 2021, il-Qorti kkoncediet zmien lill-partijiet sabiex jipprezentaw is-sottomissionijiet tagħhom bil-miktub dwar dan il-kaz;

Rat illi l-Prosekuzzjoni pprezentat is-sottomissjonijiet tagħha bil-miktub fit-13 ta' Jannar 2022;

Rat fl-24 ta' Jannar 2022 Sandro Cutajar prezenta s-sottomissjonijiet bil-miktub;

Rat fl-24 ta' Jannar 2022 Pierre Cuschieri prezenta s-sottomissjonijiet bil-miktub.

Semgħet ix-xhieda prodotti mill-Prosekuzzjoni.

Semgħet lill-imputati, li minn jeddhom u b'mod volontarju għażlu li jixhdu f'dawn il-proceduri.

Rat l-atti kollha ta' dan il-procedimenti u d-dokumenti esebiti inkluz l-proces verbal tal-inkesta li ġiet miftuha relattiva għall-incident.

Rat il-verbali li permezz tagħhom il-kawza ġiet differita għal illum għas-sentenza.

XHIEDA

F'dan il-process xehdu hdax (11) -il xhud kif gej:

Spettur Melvyn Camilleri (*a fol* 158 et. seq.); Spettur Kevin Pulis (*a fol* 163 et. seq.); Shanaia Micallef (*a fol* 171 et. seq.); Dr. Edward Cherubino (*a fol* 181A et. seq.); Dr. Karen Zammit Southernwood (*a fol* 214 et. seq.); Spettur

Melvin Camilleri (*a fol* 225 et. seq.); Spettur Kevin Pulis (*a fol* 250 et. seq.); Jason Camilleri (*a fol* 264 et. seq.); Sandro Cutajar (*a fol* 269 et. seq.); Pierre Cuschieri (*a fol* 273 et. seq.); Paul Pace (*a fol* 278 et. seq.).

Xhieda fl-Inkjestä:

PS 122 Arthur Borg (*a fol* 56 et. seq.); Dr. Mario Scerri (*a fol* 67 et. seq.); Profs. M.T. Camilleri u Dr. Ali Salfraz (*a fol* 73 et. seq.) kif wkoll ix-xhieda li xehdu quddiem il-Perit Tekniku Valerio Schembri.

Ikkunsidrat

- Rijassunt tax-Xhieda li xehdu waqt l-inkesta magisterjali:

PS 122 Arthur Borg (Fol. 56) xehed li huwa kien gie nominat bħala scene of the crime photographer sabiex huwa jieħu r-ritratti tas-sit fejn seħħ l-incident.

Dr Mario Scerri (Fol. 67) espert mediku nominat mill-Magistrat Inkwirenti xehed li waqt li kien qed jiġi misjuq pony minn Sandro Cutajar, dan il-pony ħabat ġol-barrikati tal-plastik, il-gerrej tilef il-kontroll, inqasam is-serkin u l-gerrej spicca fl-art. Il-pony telaq jīgri u wegħġa lil certa Shania Micallef u Michael Zammit. Il-kundizzjoni ta' Sandro Cutajar kienet waħda stabbli u mhux gravi. Dan ġarrab lezjonijiet li kienu kompatibbli ma' blunt trauma. Min-naħha l-oħra Shania Micallef ġarrbet lezjonijiet gravi u kellha tīgi operata. Eventwalment il-kundizzjoni tagħha tjiebet u ġiet rilaxxata mill-Isptar.

Michael Zammit garrab lezjonijiet ta' natura gravissima u baqa' qatt ma gie lura f'sensieh. Il-kundizzjoni tiegħu baqgħet tiddeterjora u eventwalment gie dikjarat brain dead.

Profs MT Camilleri u Dr Ali Safraz (Fol. 73 et) xehdu li huma kienet gew nominati bħala patologisti sabiex jagħmlu l-awtopsja fuq il-kadavru ta' Michael Zammit. Huma stabbilew li l-mewt ta' Zammit kienet rizultat ta' "fractured skull and necrosis brain due to blunt trauma."

Il-Perit Valerio Schembri (Fol. 91 et seq) xehed li huwa kien gie nominat bħala Perit Tekniku sabex izomm access fuq is-sit fejn seħħi l-incident, jhejj i-pjanta tal-post, jisma' x-xhieda u jagħmel l-osservazzjonijiet kollha li għandhom x'jaqsmu mal-kaz u li jidhrulu opportuni. Fil-kors tal-inkarigu tiegħu l-Perit Schembri sema' s-segwnti xhieda:

- (i) **Pierre Cuschieri** li xehed li huwa kien l-organizzatur tat-tigrijiet taz-zwiemel li kien qed isiru fit-tlieta (3) ta' Mejju 2013 fid-Drag Racing ta' Hal Far. Kien iddecieda li juza dan il-post peress li dan kien sigur u peress li kien recintat jekk jaħrab ziemel dan kien jibqa' fl-istess recint. It-tigrijiet kien koperti mill-permessi meħtiega fosthom permess mingħand l-Assocjazzjoni tad-Drag Racing, polza ta' assikurazzjoni u permess tal-Pulizija. Waqt l-attività kien hemm prezenti wkoll il-Pulizija għal buon ordni. Ix-xhud kompla jgħid lill-Perit Tekniku li fil-mument tal-incident huwa kien fil-parti minn fejn kien qegħdin jiilqu z-zwiemel. Hekk kif gie infurmat bl-incident, huwa telaq minn fejn kien u l-

ewwel sab lil Sandro Cutajar mal-art. Fejnu kien hemm il-frustin u parti mis-serkin. Aktar 'l quddiem minn fejn kien Cutajar, kien hemm zewg persuni li kien sfaw feruti: tfajla u u ragel. Id-demm kien cirka ħamsin metru qabel il-finish tat-tigrijiet. Ix-xhud qal li huwa kellu kontroll biss fuq il-gerrejja u sidien taz-zwiemel għax dawk irregistraw miegħu. Ma kellu l-ebda kontroll fuq l-ispettaturi għax l-entratura kienet f'idejn l-ufficjal tal-Malta Drag Racing Association.

- (ii) **Il-Maġġur Michael Borg** spjega li huwa kien inkarigat għannom tal-Kummissarju tal-Pulizija sabiex jara li t-tigrija organizzata tkun in regola. Ċertu Pierre Cuschieri kien applika għall-permessi fl-Għassa taz-Zejtin.
- (iii) **Stephen Ciangura** xehed li huwa sid ta' numru taz-zwiemel tat-trott u li kien kiteb xi zwiemel ma' Pierre Cuschieri sabiex jipparteċipaw fit-tlielaq li kienew gew organizzati fit-tlieta (3) ta' Mejju 2013. Ciangura spjega li huwa kien xi mijha u ħamsin metru jew mitejn metru mill-finish line tat-tigrijiet taz-zwiemel bilqegħda fuq cint li kien jifred il-post fejn kien qed isiru t-tlielaq taz-zwiemel mill-korsa tad-drag racing. It-tellieq li matulha seħħi l-inċident kienet tellieqa tal-ponijiet. Pony minnhom kien fuq in-naħha tac-cint fejn kien ix-xhud u l-ieħor kien fejn hemm il-bollards bojod u ħomor.
- (iv) **Francois Zammit** xehed li dakħinhar li seħħi l-inċident huwa kien qiegħed cirka ħamsin metru qabel il-finish u kien wara l-barriers

ħomor u bojod. Huwa l-incident ma kienx rah peress li huwa kien dilettant biss taz-zwiemel tat-trott u mhux tal-ponijiet. Ix-xhud qal li huwa lill-ġerrej ma rahx jaqa'. Sema' biss kommozzjoni wara li seħħ l-incident u ra l-pony għaddej waħdu mingħajr ġerrej.

- (v) **Kurt Grech** xehed li huwa kien il-ġerrej li kien qed itellaq flimkiena ma' Sandro Cutajar fil-ħin li seħħ l-incident. Spjega li huwa kien fuq in-naħha tal-korsa tad-drag racing u Sandro kien fuq in-naħha tax-xellug tiegħu. Bejniethom kien hemm distanza ta' erba' metri u nofs. Hu kien qiegħed iħares lejn it-tragward x'ħin sema' ħoss kbir. Huwa ra s-serkin ta' Cutajar maħbut u Cutajar inbezaq minnu. Il-pony li kien qed isuq Cutajar ġareġ jiggri waħdu. Lil pony ma rahx jolqot in-nies għaliex mohħu kien biss kif se jikkontrolla lil pony tiegħu.
- (vi) **Paul Pace** il-President tal-Malta Drag Racing Association xehed li dwar it-tigħrija li kienet saret fit-tlieta (3) ta' Mejju 2013 kien kellmu personalment Pierre Cuschieri biex juza s-sit f'idejn l-assocjazzjoni. Il-kumitat tal-assocjazzjoni approva t-talba ta' Cuschieri u impona kundizzjoni li kull min jidħol ried iħallas mizata ta' zewg ewro (€ 2) biex l-assocjazzjoni tkopri l-ispejjez tad-dawl. Ix-xhud esebixxa wkoll kampjun tal-biljetti li juzaw għad-dħul u indika li fuq l-istess biljett hemm indikat li kull min jidħol fil-post qiegħed jagħmel dan għar-riskju tiegħu.

- (vii) **Jason Camilleri** s-segretarju tal-Malta Drag Racing Association xehed li Pierre Cuschieri kien ressaq talba biex jorganizza tlielaq taz-zwiemel fis-sit ġestit minnhom. Wara li ikkonsultaw mal-ftehim li għandha l-Assocjazzjoni mal-Gvern biex jiistabilixxu jekk setgħux jagħtuh permess biex jorganizza tiġrijet taz-zwiemel u raw li dan l-avveniment kien jaqa' taħt il-kategorija ta' avvenimenti sportivi, huma tawh il-permess rikjest. Imponew biss kundizzjoni li kull min ried jidħol għat-tiġrijet ried iħallas mizata biex ikopri l-ispejjez tal-assocjazzjoni. Spjega wkoll li kull minn jidħol fis-sit tal-assocjazzjoni jidħol a riskju tiegħu. Bhala assoċjazzjoni huma jiddeċiedu min jidħol u ma jidħolx u jkun hemm anke Pulizija biex jassigura l-buon ordni f'kaz li persuna tirrifjuta li tobdi l-ordnijiet mogħtija biex ma tidħolx.
- (viii) **Carl Caruana** xehed li huwa ġerrej taz-zwiemel. Pero dakinhar mar Hal Far biex jara t-tiġrijet taz-zwiemel. Miegħu mar Michael Zammit ħabib tiegħu. Spjega li huwa ma tantx jinteressawh it-tiġrijet tal-ponijiet. Fil-hin li kienet qed issir din it-tiġrija huwa mar jixtri x'jekol. Sakemm mar jixtri, lil Michael ġallieh bil-qegħda fuq bollard li kien hemm. Kif wasal ġdejn il-gabbana, sema kommossaġġoni u n-nies bdew jgħajtu li kien ġareġ ziemel. Ix-xhud tela' fuq bollard u ra pony maħrub gej fid-direzzjoni tagħhom. Miegħu kellu serkin. Ix-xhud spjega li kien hemm mara li ġibidha biex ma tibqax fil-vija tal-poni u għajjat lil Michael għax kien fil-vija tiegħu. Lil Michael rah iqum pero l-pony ma tahx cans u laqtu f'rasu. Huwa mar ġdejn Michael izda dan ma kellmux. Kellu d-demm ġiereġ minn rasu, widnejh u

ħalqu. Zammit imbagħad ittieħed l-Ishtar. Mistoqsi fejn kienu n-nies, ix-xhud spjega li xi wħud kienu bilqegħħda fuq il-bollards bojod u ġhomor li kien hemm, oħrajin kienu bejn il-bollards u c-cint u oħrajin barra mill-bollards fil-korsa.

- (ix) **Dylan Micallef** xehed li huwa dilettant taz-zwiemel u mar biex jara t-tigrija tat-tlieta (3) ta' Mejju 2013. Mar jakkumpanja lil Nathan Borg li dakinar ipparteċipa biz-ziemel tiegħu. Ix-xhud spjega li wara t-tellieqa bdew nezlin lura biz-ziemel lejn l-istart minn ġol-korsa għaliex ma kienx hemm alternattiva oħra minn fejn jgħaddu. Dan biex jkunu jistgħu jzarmaw iz-ziemel. Huma u nezlin lura telgħu tigrijiet oħra izda huma kienu jressqu z-ziemel lejn il-ġenb biex ma jfixklux l-andament tat-tigrija. Waqt li kienu nezlin semgħu lin-nies jgħajtu li kien ġarab ziemel. Micallef ġibed lil oħtu Shania u li ħu Nathan li kienu magħhom għall-ġenb. F'hin minnhom għaddha minn miegħu pony maħruba bla serkin. Huwa dar biex jara oħtu fejn kienet izda ma sabhiex. Aktar tard bdew jgħidulu li oħtu kienet mal-art. Huwa mar u sab lil oħtu fl-art u kellha ġriehi f'geddumha u fuq il-kappell ta' ghajnejha. Hija ingħatat l-ewwel għajnuna fuq il-post u ittieħdet l-Ishtar. Ix-xhud ikkjarifika li huwa ma rax lil oħtu tintlaqat. Sar jaf li kienet oħtu x'xin għajtlu n-nies.
- (x) **Dr Karen Zammit Southernwood** xehdet li hija l-kap tar-Regulatory Affairs fi ħdan il-Kunsill Malti għall-Isport. Spjegat li s-sit fejn seħħi l-incident huwa propjeta tal-Kunsill Malti għall-Isport. Ix-xhud qalet li l-assocjazzjoni tad-drag racing qatt ma

talbet il-permess tal-Kunsill biex jinzammu t-tigrijiet taz-zwiemel. Hija qalet li kienet dibattibbli jekk setghux isiru t-tigrijiet taz-zwimel fit-termini tal-ftehim li l-Kunsill kellu mal-assocjazzjoni tad-drag racing.

Il-Perit Schembri fil-konkluzjonijiet tiegħu irrimarka li fir-recint ikkreat permezz tal-bollards sabiex jimpedixxi lill-ispettaturi milli joħorgu fil-korsa kien hemm fethiet. Cuschieri kien spjega li l-fethiet li kienew gew riskontrati kienew saru sabiex joħorgu minn fuq il-post xi vetturi involuti fl-attività. Pero l-Perti tekniku sostna li wħud mill-fethiet kkonstatati in situ ma kinux jidhru li saru wara l-attività izda kienew hemm mill-bidu.

Rijassunt tax-Xhieda li xehdu quddiem din il-Qorti

L-Ispettur Melvin Camilleri (Fol 158 et seq) xehed li f'Novembru 2013 huwa kien ġie mgħoddi d-dokumenti relattivi għall-inċident li kien seħħ fit-trakka tad-drag racing f'Mejju ta' dik l-istess sena. Ix-xhud qal li l-incident kien rizultat ta' traskuragni fis-sens tal-organizzazzjoni. Pero kien hemm sfortuna wkoll fis-sens li z-ziemel sfratta waqt li kienew qed isiru t-tigrijiet. Ix-xhud qal li l-persuna li kienet weġġhet kienet anke ħadet proceduri fil-Qrati Ċivili u anke kien hemm sentenza f'dan ir-rigward. Għar-rigward il-persuna li kienet tilfet ħajjitha, ix-xhud ma kienx jaf jekk il-werrieta tagħha ħadux proceduri civili kew le.

Fis-seduta tal-ġħaxra (10) ta' Marzu 2021 (Fol. 225 et seq) ix-xhud ipprezenta kopja taċ-ċertifikati tat-twelid ta' Shania Micallef u Michael Zammit kif wkoll iċ-ċertifikat tal-mewt ta' Michael Zammit. Esebixxa wkoll l-istqarrijiet li kienu taw l-imputati Pierre Cuschieri, Paul Pace u Sandro Cutajar. Fil-kaz ta' Jason Camilleri ma kienet itteħdet l-ebda stqarrija.

L-Ispettur Kevin Pulis (Fol. 163 et seq) xehed li fit-tlieta (3) ta' Mejju 2013 kien gie infurmat li seħħ incident fit-trakka tal-vetturi f'Hal Far waqt li kienu qegħdin isiru xi tlielaq taz-zwiemel. Huwa mar fuq il-post u mill-investigazzjoni li għamel irrizulta li waqt tiġrija ta' zewġ ponijiet, pony minnhom kien ġabat go bollard tal-plastic. Bid-daqqa l-pony rema' lix-xufier Sandro Cutajar minn fuqu u sfratta. Il-pony baqa' sejjer fejn kien hemm in-niess u laqat zewġ spettaturi: Shania Micallef li ġarrbet ġriehi ta' natura gravi u għall-bidu kienet iċċertifikata li qeqħda fil-perikolu tal-mewt u Michael Zammit. Dan tal-ahħar wkoll kien gie ċertifikat li kien qed isofri minn ġriehi gravi u li kien qiegħed fil-perikolu tal-mewt. Infatti eventwalment Michael Zammit miet xi jiem wara. Sandro Cutajar is-sewwieq tal-pony wkoll kien soffra ġriehi per konsegwenza ta' dan l-incident.

Ix-xhud kompla jgħid li mill-investigazzjonijiet li għamel l-organizzatur tal-attività kienu certu Pierre Cuschieri. Cuschieri kien gab l-approvazzjoni mingħand l-assocjazzjoni tad-drag racing biex jorganizza l-attività. Cuschieri kien ipprezenta wkoll polza ta' assikurazzjoni biex tkopri l-attività u indika li huwa kien talab biex ikun hemm pulizija on extra duty għall-buon ordni għal waqt l-

attività. L-istess Cuschieri kien għamel wkoll arrangamenti sabiex ikun hemm prezenti servizz ta' ambulanza u infermiera. Fil-fatt din l-ambulanza kienet intuzat sabiex ġadet waħdet mill-vittma l-isptar.

Fis-seduta tal-ħmista (15) ta' April 2021, l-Ispettur Pulis ikkonferma l-istqarrijiet li kienu irrilaxxaw lilu l-imputati Pierre Cuschieri, Paul Pace u Sandro Cutajar.

Shania Micallef (Fol. 171 et seq) xehdet li fit-tlieta (3) ta' Mejju 2013 kienet marret tara t-tiġrijet taz-zwiemel li kienu saru Hal Far. Ix-xhud spjegat li tiftakarha qed tixtri mill-gabbana pero ma tiftakarx kif spiccat involuta fl-incident. Giet f'sensieha għal ftit x'hin kienet qed titgħabba fl-ambulanza. Hija damet l-Isptar għal xi xahar. Bħala dizabilita konsegwenza tal-incident, ix-xhud irrimarkat li saqajha ma reggħetx għiet kif kienet qabel l-incident u ma tistax timxi għal tul fuqha. Qalet wkoll li kellha ksur u feriti f'wiccha.

Mistoqsija x' safety features kien hemm waqt it-tiġrija, x-xhud qalet li kien hemm bollards ħomor u bojod bħal tat-toroq li pero ma kinux mimljin bl-ilma.

Dr Edward Cherubino (Fol. 181A et seq) xehed li huwa kien għie nominat mill-Qorti biex jezamina lil Shania Micallef u jikkonstata l-għiehi li gew sofferti minnha. Spjega li Micallef kellha erba' ġrieħi ta' natura gravi. Waħda minnhom kienet tikkonsisti f'ċikatrici fuq ir-ras minn widna għal widna. F'din il-parti xagħar ma kienx sejjer

jitla u kienet se tibqa' tidher. Irriskontra wkoll cikatrici fuq il-kappell ta' għajnejn il-vittma kif wkoll ptozi fil-kappell tal-ġħajnejn fis-sens li minħabba l-qatgħha tan-nerv l-kappell tal-ġħajnejn ma setax izomm. Fl-aħħar nett indika li kien hemm wkoll cikatrici taħt il-geddu. Ix-xhud ikklassifika dawn il-ġrieħi bħala gravi minħabba l-permanenza li ħallew.

Dr Karen Zammit Southernwood (Fol. 214 et seq) direttur tal-Affarijiet Regolatorji fi ħdan Sport Malta xehdet li t-trakka tal-karozzi kienet ghaddiet għand l-assocjazzjoni tad-Drag Racing permezz ta' ftehim li kien sar bejn il-Kummissarju tal-Artijiet u l-istess Assoċjazzjoni. L-obbligi u d-drittijiet tal-Kummissarju tal-Artijiet eventwalment għaddew għand il-Kunsill Malti għall-Isports u imbagħad għand Sports Malta. Ix-xhud qalet li kienet naqra ambigwa jekk bl-organizzazzjoni tat-tigrijiet taz-zwiemel kienx inkiser il-kuntratt li kien hemm bejn l-assocjazzjoni u Sports Malta. Dan għaliex is-sit kellu jintuza għall-isports u t-tigrijiet taz-zwiemel huma sports wkoll. Għalhekk ix-xhud qalet li ma setgħetx tghid li kien hemm ksur tal-kuntratt. Bħala Sports Malta ma kienu fethu l-ebda investigazzjoni dwar ksur tal-kuntratt għax ma ġas-sejjas li kien hemm ksur.

L-imputat Jason Camilleri (Fol. 264 et seq) xehed li huwa s-segretarju tal-Malta Drag Racing Association. Huwa ġie imħarrek sempliciment għaliex kien is-segretarju fiz-zmien li seħħi l-incident. Ix-xhud kompli jgħid li fil-ġurnata li seħħi l-incident huwa ma kienx fuq il-post. Ix-xhud spjega li l-organizzatur tat-tigrija kien ġabilhom

id-dokumentazzjoni kollha neċċesarja u kien għalhekk li l-assocjazzjoni tat il-permess biex issir l-attivita.

In kontro-ezami x-xhud qalt li t-trakka normalment tintuza għall-karozzi. Izda dakinhar tal-incident kienet qed tintuza għaż-żwiemel. Ix-xhud tenna li l-organizzatur kien ġab lill-Kumitat l-affarijiet kollha rikjesti.

Rigward il-barriers tal-plastik li kien hemm fuq is-sit, ix-xhud qal li dawn ma kinux sempliċi barriers imma kien barriers approved mill-FIA u ingabu apposta bħala lqugħ biex jintuzaw fit-trakka. Ix-xhud spjega li dawn il-barriers mhumiex magħmulin biex jimtlew bl-ilma izda sempliciment jintrabtu ma' xulxin. Huma intizi biex jilqgħu daqqiet tal-vetturi fejn hemm aktar saħħha minn annimal. Ix-xhud sostna li l-affarijiet kollha li talab il-kumitat qabel l-għoti tal-permess għall-organizzazzjoni tat-tigrija kien qiegħdin hemm kollha. Ix-xhud temm jgħid li għalhekk hu kien kuntent bil-prekawzjonijiet li spjegawlu li kien sejkun hemm fuq is-sit għaliex l-attivita kienet sejra tkun sigura u allura setgħet issir.

L-imputat Sandro Cutajar (Fol. 269 et seq) xehed li dakinhar li seħħ l-inċident huwa kien qed isuq pony. Kien qiegħdin b'kolloks hu u gerrej ieħor li kien qed isuq pony ieħor. Hekk kif telqet it-tigrija, il-pony ta' Cutajar beda beda jiġbed lejn in-naħha tal-barrier. Cutajar ipprova jikkontrollah izda l-pony xorta baqa' dieħel gol barrier. Bid-daqqqa mal-barrier, is-serkin inkiser għaliex il-barrier kienet aktar b'saħħitha. Hu tar minn fuq il-pony u spicca ħabat rasu u

intilef minn sensieh. Infatti huwa kelli jittieħed l-Isptar bl-ambulanza.

Mistoqsi kemm kien ilu isuq zwiemel u ponijiet, ix-xhud wiegeb li kien ilu li beda jsuq sa minn meta kelli tmien (8) snin u fiz-zmien li seħħ l-incident kelli madwar tlieta u tletin (33) sena. Ix-xhud temm jgħid li l-incident ġara madwar mitt metru (100m) mill-punt tat-tluq tat-tigrijja.

L-imputat Pierre Cuschieri (Fol. 273 et seq) xehed li huwa kien l-organizzatur tat-tigrijiet taz-zwiemel. Kien għamilhom fit-trakka tal-karozzi peress li huwa post magħluq u jekk jaħrab ziemel ma jkunx jista' joħrog 'l barra mit-trakka. Ix-xhud spjega li tal-assocjazzjoni tad-Drag Racing kienu talbuh polza ta' assikurazzjoni, il-presenza tal-Pulizija u anke ambulanza. Huwa ha ħsieb li jiipprovdi dak kollu mitlub lilu mill-assocjazzjoni.

Ix-xhud kompla jgħid li huwa kien għamel uzu wkoll mill-barriers li kellha l-assocjazzjoni u li jifilhu għal ġabtiet ta' vetturi li jkunu qed isuqu bil-mija u erbgħin kilometru fis-siegħha (140km/h). Ziemel normalment ma jtellax aktar minn ħamsa u ħamsin kilometru fis-siegħha (55km/h). Għalhekk spjega li fuq naħha kien hemm dawn il-barriers (li ma kinux it-tip li jintlew bl-ilma bħal tat-toroq) u fuq in-naħha l-oħra kien hemm side barriers tal-concrete. Fil-ħin tal-inċident ix-xhud qal li huwa kien fil-punt fejn jibdew it-tigrijiet u x'ħin ra l-kommozzjoni għall-ewwel ġaseb li kien hemm xi nies li kienu bdew jiġi jieldu.

In kontro-ezami, x-xhud tenna li huwa kien ħa d-decizjoni kif tintrema t-trakka għat-tigrijiet. Mistoqsi minn iccertifika l-barriers, ix-xhud wieġeb li l-barriers li kien hemm kienu barriers tal-F1. Ix-xhud insista li l-barriers ma kinux baxxi u kienu adegwati anke għat-tigrijiet taz-zwiemel tant li l-pony ma spicċax qabex il-barrier izda baqa' fit-track tiegħu. Ix-xhud temm jgħdi li minkejja li kien hallas għal numru ta' pulizija extra, ma intbagħtux in-numru ta' pulizija li huwa kien ħallas għalihom.

L-imputat Paul Pace (Fol. 278 et seq) xehed li huwa l-President tal-Malta Drag Racing Association. Huwa spjega li ġie avviċinat minn Pierre Cuschieri sabiex jorganizza tlielaq taz-zwiemel fit-trakka tagħhom. Ix-xhud indika l-kundizzjonijiet li Cuschieri ried jiissodisfa biex ikun jista' jingħata l-permess. Fil-fatt Cuschieri kien intalab assikurazzjoni, permess tal-pulizija, ambulanza u l-presenza tal-pulizija waqt l-attvita. Cuschieri ġabilhom id-dokumentazzjoni kollha rikuesta bil-miktub u għalhekk huwa ingħata l-permess biex jorganizza l-attività fis-sit tal-assoċċjazzjoni.

Ix-xhud kompla jgħid li n-nies setgħu qagħdu bil-qegħda fuq l-istand li hemm u kien hemm post fejn kien hemm is-siggijiet. Ix-xhud qal wkoll li dakħinhar tat-tigrija huwa kien prezenti peress li ried jixgħel id-dawl. B'riferenza għall-barriers li kienu intramaw, ix-xhud qal li dawn kienu intramaw bħala prekawzjoni extra.

In kontro-ezami x-xhud insista li mill-istand li hemm it-tigrijiet taz-zwiemel setgħu jitgawdew xorta. Mistoqsi għalfejn kien hemm in-nies bilwieqfa meta dawn kellhom fejn joqogħdu bil-qegħda, ix-xhud wieġeb li hu ma kienx sejjer jikkmandha n-nies anke għaliex huwa ma kienx l-organizzatur tal-event. Ix-xhud għamilha cara li huwa ma dħalx fil-merti fejn kien sejrin joqogħdu bil-qegħda n-nies għaliex hu ma kienx l-organizzatur.

- **Fatti tal-kaz**

Mill-atti processwali wieħed jista' jislet is-segwenti fatti saljenti relattivi għal kaz odjern:

- (a) Pierre Cuschieri talab u ottjena permess mingħand l-Assoċjazzjoni tad-Drag Racing sabiex huwa jorganizza t-tigrijiet taz-zwiemel fit-trakka tal-karozzi. Huwa ingħata dan il-permess wara li issottometta d-dokumentazzjoni mitluba mill-assocjazzjoni, liema dokumentazzjoni kienet tinkludi permess tal-pulizija, konferma li kien sejkun hemm il-pulizija prezenti waqt l-attività, polza ta' assikurazzjoni li tkopri l-attività u presenza ta' ambulanza u infermiera waqt l-istess attività;
- (b) It-trakka fejn kellhom itellqu z-zwiemel kienet giet iffurmata billi fuq naħha waħda kien hemm cint tal-concrete u fuq in-naħha l-oħra tpogġew barriers li jintuzaw għat-tlielaq tal-vetturi;

- (c) L-incident seħħi meta l-pony li kien qed isuq l-imputat Sandro Cutajar gibed għal gol barriers. Mad-daqqa s-serkin inkiser, Cutajar inbezaq minn fuq is-serkin u spicca fl-art u l-pony telaq jiġri maħruba waħdu;
- (d) Il-pony spicca laqat lil Michael Zammit li kien qiegħed bil-qegħda fuq waħda mill-barriers kif wkoll lil Shania Micallef li fil-ħin li seħħi l-incident kienet qiegħda fit-trakka propja fejn kienu qiegħdin itellqu z-zwiemel. Sfortunatament Zammit spicca tilef ħajtu filwaqt li Micallef soffriet feriti ta' natura gravi, li l-marki tagħhom għadhom jidhru fuq il-persuna tagħha sal-lum.

Ikkunsidrat:

La darba qegħdin f'forum penali, jinkombi fuq il-Prosekuzzjoni li hija tressaq l-ahjar prova biex tikkonvinci lill-Qorti li l-imputazzjonijiet addebitati lill-imputati huma veri. Dan ghaliex kif jghid il-Manzini fil-ktieb tieghu **Diritto Penale** (Vol. III, Kap. IV, pagna 234, Edizione 1890): "*Il così detto onero della prova, cioè il carico di fornire, spetta a chi accusa – onus probandi incumbit qui osservit*".

Kif kellha l-opportunita` tiddikjara din il-Qorti kif preseduta fi pronuncjamenti precedenti, sabiex imputat jigi ddikjarat hati, l-imputazzjoni dedotta għandha tigi pruvata *oltre* kull dubju ragjonevoli, cioé oltre kull dubju dettat mir-raguni. Fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Philip Zammit et** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-7 ta' Settembru 1994 il-Qorti tagħmilha car li mhux

kull icken dubju huwa bizzejjed sabiex l-imputat jigi ddikjarat liberat, hemm bzonn li “*dubju jkun dak dettat mir-raguni*”. F' sentenza ohra moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-5 ta' Dicembru 1997 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Peter Ebejer**, dik il-Qorti fakkret li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubju. Id-dubji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, dak li l-Gudikant irid jasal ghalih hu, li wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-bon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni. Fil-fatt dik il-Qorti ccitat l-ispjegazzjoni moghtija minn **Lord Denning** fil-kaz **Miller vs. Minister of Pension - 1974 - 2 ALL ER 372** tal-espressjoni “*proof beyond a reasonable doubt*”: “*Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence ‘of course it is possible but not in the least probable’ the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing shall of that will suffice*”.

KONSIDERAZZJONIJIET DWAR L-AKKUZA

L-Artikolu 225

L-artikolu 225(1) tal-Kap. 9 li gie indikat fin-nota ta' rinviju ta' gudizzju tal-Avukat Generali jistabilixxi li: “*Kull min, b'nuqqas ta' īnsieb, bi*

traskuraġni, jew b'nuqqas ta' ħila fl-arti jew professjoni tiegħi, jew b'nuqqas ta' tħarġis ta' regolamenti, jikkaġuna l-mewt ta' xi ħadd, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija għal żmien mhux iżżejjed minn erba' snin jew multa mhux iżżejjed minn ħdax-il elf sitt mijha u sitta u erbghin euro u sebgħa u tmenin čenteżmu (11,646.87)."

It-tieni sub-inciz tal-istess artikolu imbagħad ikompli jgħid li:

"Meta min ikkommetta r-reat ikun kkaġuna l-mewt ta' iżżejjed minn persuna waħda jew meta flimkien mal-mewt ta' persuna jkunikaġuna ukoll offiża fuq il-persuna ta' xi persuna jew persuni oħra l-piena għandha tkun dik ta' priġunerija sa għaxar snin."

Biex tirriżulta l-offiża kontemplata f'dan l-artikolu huwa neċċesarju li tirrikorri kondotta volontarja negligenti, konsistenti ġenerikament f'nuqqas ta' ħsieb (imprudenza), negligenza jew traskuraġni, jew ta' ħila (imperizja) fl-arti jew professjoni, jew konsistenti spċifikament fin-nuqqas ta' osservanza tal-ligijiet, regolamenti, u ordnijiet simili. Din trid tkun segwita b'ness ta' kawżalita' minn akkadut dannuż involontarju. Fi kliem **Antolisei**, irid ikun hemm, "*quel rapporto di causalità che deve intercedere tra la condotta imprudente o negligente e l'evento.*"¹ Isegwi għalhekk illi fil-materja tal-kolpuż, irid ikun hemm neċċesarjament element ta' xi attivita' diretta partikolari li minħabba nuqqas ta' certa prekawzjonijiet jistgħu jiġu leżi, danneġġjati jew ippregħudikati l-interessi ta' terzi persuni.

¹ Antolisei F., *Manuale di Diritto Penale – Parte Speciale I*, 14th Edizione (2002), Dott. A. Giuffre Editore (Milano), p 73. Ara wkoll is-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Jason Friggieri**, deċiża fil-11 ta' Lulju 1995 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri)

Fi kliem il-Professur Giuseppe Santaniello, wieħed jista' jitkellem fuq delitt kolpuż “*quando l'evento, anche se preveduto, non e' voluto dall'agente e si verifica a causa di negligenza o imprudenza o imperizia ovvero per inosservanza di leggi, regolamenti, ordini o discipline. Nel reato colposo e' volontaria la condotta del soggetto agente; mentre non e' voluto l'evento.*”²

Id-definizzjoni mogħtija minn Santaniello hija waħda soggettiva fis-sens li qed tenfasizza ħafna bħala element fundamentali fid-delitt kolpuż dak tal-prevedibbilita' tal-event mhux volut. Din hija t-teorija klassika u tradizzjonali żviluppata mill-Carrara li anke giet abbraċċjata mill-Qrati tagħna. Fil-kamp kriminali dan l-element ta' prevedibbilita' jimmanifesta ruħu f'dak li Archbold iqis bħala “*a reckless disregard for the safety of others*”³ u huwa proprju dan li jikkostitwixxi n-negligenza kriminali.

Teżisti wkoll it-teorija oggettiva tad-delitt kolpuż li teskludi kompletament l-element tal-prevedibbilita' u tippunixxi l-event bħala konsegwenza ta' kondotta ta' xi ħadd li ma jkunx konformi mal-esigenzi tad-dritt u tal-liġi. Skond din it-teorija: “*l'evento dannoso e contrario al diritto e' punibile quando esso sia il prodotto immediato o mediato di un atto volontario di un uomo, il quale atto, sebbene non rivolto a un fine antigiuridico, si e' esplicato con mezzi rivelatisi non normali all'idea del diritto.*”⁴ Dan kollu jirriduči ruħu għal żewġ elementi prinċipali, u cioe' (a) li l-agħġent hu l-kawża effiċjenti jew effettiva tal-event; u (b) li l-kondotta tiegħu jew mezz

² Santaniello G., *Manuale di Diritto Penale*

³ Kif ikkwotat fis-sentenza **Il-Pulizija vs Saverina sive Rini Borg et**, deċiża fil-31 ta' Lulju 1998 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri), Riportata Vol. 82 (IV), p 270

⁴ Ibid.

minnu adoperat huwa kontra l-ligi.⁵ Għalkemm kien hemm każijiet limitati fejn il-Qrati tagħna adottaw il-linja oggettiva, minn analizi tal-gurisprudenza jidher li fil-magħgoranza tal-kaži giet iktar segwita t-teorija suggettiva li tesigi l-element tal-prevedibbilita' tal-ħsara jew dannu li jiġi jista' jkun mill-agent minħabba l-kondotta tiegħu.

Il-kunċett ta' kulpa fil-qafas ġuridiku kriminali Malti għalhekk jiġi facilment definit bħala “*kondotta volontarja (azzjoni jew omissjoni) li tikkäġuna event antiġuridiku, mhux volut, iżda prevedibbli, b'mod li seta' jiġi evitat bl-użu ta' attenzjoni jew prudenza fi grad normali.*”⁶

Fi kliem il-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri) fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Saverina sive Rini Borg et**, deċiża fil-31 ta' Lulju 1998, erba' huma l-elementi essenzjali ta' imgieba kolpuža: (a) azzjoni jew omissjoni volontarja; (b) event jew akkadut dannuż; (c) ness ta' kawżalita' bejn l-azzjoni (jew omissjoni) u l-event jew akkadut dannuż; u (d) il-prevedibbilita' u eċċeżzjonalment il-previżjoni ta' dan l-event jew akkadut dannuż. Il-Qorti tkompli tispjega li l-konnotat karatteristiku tal-kulpa hu l-prevedibbilita' tal-event dannuż li l-kondotta illegali ta' xi ġadd tista' ggib. Din hija l-kolpa normali jew l-hekk imsejha *la colpa incosciente* a differenza minn dik imsejha *la colpa consciente* li hija l-kolpa bl-element fiha tal-previst tal-akkadut.

Wieħed jiġi jista' jitkellem fuq kolpa normali (*incosciente*) dik tal-prevedibbli meta fil-kondotta tal-ġagħid hemm l-element tan-neligenza, imprudenza,

⁵ Ara sentenza **Il-Pulizija vs Richard Grech**, deċiża fil-21 ta' Marzu 1996

⁶ Op cit (n 3) p 271

imperizja, jew nuqqas ta' tharis ta' dritt. Min-naħa l-oħra, l-kolpa *cosciente* tirriżulta meta quddiem il-kondotta tal-argent, l-akkadut dannuż, bħala konsegwenza għal dik il-kondotta, jidher possibbli. B'danakollu l-argent xorta jwettaq dak l-agħir tiegħu bl-isperanza li dak li hemm possibilta' li jseħħ ma jiġix. M'hemmx dubju li din hija forma ta' kolpa aktar gravi mill-kolpa normali u tista' tgħid li tikkonfina mad-doluż ghaliex l-argent ikollu f'mohħu li l-event dannuż jista' jirriżulta, għalkemm ma jkollux l-intenzjoni speċifika li jridu jseħħ.

Il-kondotta kolpuža tirriżulta minn atti ta' negligenza, imprudenza, imperizja, u non-osservanza ta' ligijiet u regolamenti. L-imprudenza jista' jingħad li tigi mill-agħir ta' xi ħadd mingħajr ma jieħu l-opportuni kawteli; in-negligenza tigi mid-disattenzjoni u disakkortezza tal-argent fil-kondotta tiegħu; l-imperizja hija l-forma speċifika tal-kolpa professionali li fi kliem **Manzini** hija "*inettitudine e insufficienza professionale generali e specifica, nota all'agente, di cui egli vuole non tener conto*".⁷ Il-kolpa tista' wkoll tkun dovuta għan-non-osservanza tal-ligijiet jew regolamenti, bħalma huma l-assjem ta' regoli predisposti mill-awtorita' pubblika dwar xi attivita' determinata u speċifika bl-iskop li tigi evitata l-possibilita' ta' ġhsara u dannu lil terzi persuni.

Ta' min jinnota li għalkemm l-element ta' prevedibbilita' huwa komuni f'kull kondotta kolpuža riżultanti minn atti ta' negligenza, imprudenza, imperizja u non-osservanza ta' ligijiet u regolamenti, il-livell tagħha ivarja u japplikaw livelli ta' presunzjonijiet differenti. Għar-rigward ta' atti ta'

⁷ Ibid p 272

negligenza, imprudenza u imperizia, l-element tal-prevedibbiltà' jiista' jiġi eskluż bi provi kuntrarji (*juris tantum*) imma fil-każ ta' non-osservanza ta' ligijiet u regolamenti oħra, il-presunzjoni tal-prevedibbiltà' hija waħda *juris et de jure* u m'humiex ammessi provi kuntrarji għall-esistenza tagħha. Dan għaliex huwa każ fejn l-element tal-prevedibbiltà' tal-legislatur qiegħed jissostitwixxi dik tal-agent.

Fid-dawl ta' dawn il-principji legali, din il-Qorti tagħmel is-segwenti kunsiderazzjonijiet wara li ezaminat bir-reqqa l-provi prodotti:

- (a) Fil-konfront ta' Paul Pace u Jason Camilleri, din il-Qorti m'għandha l-ebda esitazzjoni biex tikkonkludi li dawn kienu kompletament estraneji għall-incident li seħħ u m'hemm l-ebda responsabbilità kriminali x'tingarr minnhom. Fil-kaz ta' Jason Camilleri lanqas biss kien prezent fuq is-sit fil-ħin li seħħ l-incident. Din il-Qorti tifhem li gew citati semplicement għaliex dakħar li seħħ dan l-incident sfortunat huma kienu jokkupaw il-kariga ta' President u Segretarju tal-Malta Drag Racing Association. Din il-Qorti ma ssib xejn li huwa sanzjonabbi jew kundanabbi fil-aġir tagħhom. Meta huwa ġew avvicinati minn Pierre Cuschieri sabiex dan jorganizza l-event fis-sit ġestit minnhom, huma mill-ewwel indikawlu li kien hemm numru ta' kundizzjonijiet li huwa ried jottempora ruħu magħħom:
- (a) li jgħib permess tal-Pulizija għall-organizzazzjoni tal-attivita;
 - (b) li jkun kopert b'polza ta' assikurazzjoni;
 - (c) li jassigura ruħu li jkun hemm ufficjali tal-pulizija prezenti għall-attivita;
 - (d) kif wkoll li jkun hemm ambulanza u infermiera stand by waqt l-attivita għal xi eventwalita li tista' tinqala'.
- Min-naħha tal-kumitat li tiegħi Pace u

Camilleri kienu jiffurmaw parti, kien ġie diskuss wkoll jekk fit-termini tal-ftehim li huma kellhom mal-awtoritajiet għall-uzu tas-sit setgħux iħallu lil Cuschieri jorganizza t-tigrijiet taz-zwiemel. Peress li ftēhim tal-koncessjoni lill-Assocjazzjoni kien jiġi istipula li s-sit irid jintuza għall-attivitajiet sportivi u din fl-aħħar mill-aħħar kienet attivita sportiva, il-Kumitat kien iddecieda li jagħti permess sabiex tīgi organizzata l-attivita. Dan wara li ingħata konferma bil-miktub li l-kundizzjonijiet li kienu gew imposti fuq Cuschieri bħala *sine qua non* biex huwa jingħata l-permess biex tittella' l-attivita gew onorati kollha. Tant hu hekk li Sports Malta bħala s-suċċessur tal-Kunsill Malti għall-Isport u l-Kummissarju tal-Artijiet (dan tal-aħħar kien ikkonċeda s-sit lill-Assocjazzjoni) lanqas biss ħasset li kellha tiftaħ investigazzjoni biex jiġi stabbilit jekk l-Assocjazzjoni kisritx il-ftēhim meta ippermettiet li fis-sit tagħha jiġi organizzati t-tigrijiet taz-zwiemel. Ta' min jgħid wkoll li l-istess Assocjazzjoni ħalliet a disposizzjoni ta' Pierre Cuschieri l-barriers tal-plastik li jintuzaw wkoll bħala ilqugħ / protezzjoni waqt it-tigrijiet tal-karozzi. Dawn fil-fatt kienu intuzaw waqt it-tigrijiet.

(b) Din il-Qorti issa sejra tgħaddi biex tezamina l-posizzjoni tal-imputati **Sandro Cutajar u Pierre Cuschieri**. Sandro Cutajr kien il-gerrej li kien qiegħed isuq il-pony li eventwalment sfratta u spicca wegħġa fatalment lil Michael Zammit u wegħha' gravement lil Shania Micallef. Mill-atti ma jidhirx li Sandro Cutajar kien xi principjant fejn jidħol sewqan ta' zwiemel u ponijiet u kien ilu jagħmel dan ix-xogħol għal mill-anqas għoxrin (20) sena. Għalkemm fl-atti ma ġiet esebita l-ebda licenzja li jista' għandu Cutajar biex isuq zwiemel, din

il-Qorti hija konvinta li Cutajar kien jaf x'inhu jagħmel u kellu esperjenza bizzejed f'dan il-qasam anke kif xehdu diversi persuni fl-atti tal-inkesta magisterjali li infetħet in konnessjoni ma' dan l-incident.

(c) Jirrizulta wkoll mix-xhieda tal-istess Cutajar – liema xhieda ma gietx kontradetta mill-Prosekuzzjoni tant li lanqas biss sarlu kontro-ezami – li huwa għamel ħiltu kollu biex jipprova jikkontrolla l-pony meta induna li dan kien qiegħed jiġbed għall-ġenb fejn kien hemm il-barriers. It-tentattivi tiegħu pero ma swew għal xejn għaliex bil-ġbid tal-pony is-serkin tiegħu spicca ġhabat fil-barrier inkiser, hu tar minn fuq is-serkin u spicca fl-art imweġġa. Il-pony imbagħad sfratta u telaq jīgħi waħdu. Cutajar kien fl-impossibilita li huwa jikkontrolla l-pony wara li s-serkin ġhabat fil-barrier għaliex hu spicca waqa' fl-art u wegħġa'. Il-Prosekuzzjoni ma ġabet l-ebda prova li tindika li b'xi mod l-agħir tal-pony u l-fatt li l-istess pony sfratta kien rizultat ta' xi azzjoni jew ommissjoni da parti tal-istess Cutajar. Li kieku irrizulta li Cutajar b'xi mod imqar minimu ikkontribwixxa sabiex il-pony nafar, il-posizzjoni legali tiegħu kienet tkun għal kollox differenti. Fin-nuqqas ta' provi f'dan ir-rigward għalhekk din il-Qorti assolutament mhix konvinta li kien hemm xi kondotta kolpuza da parti ta' Cutajar u li ipprecipitat l-incident mertu ta' dan il-kaz;

(d) Għar-rigward Pierre Cuschieri, dak li trid tistabilixxi l-Qorti fil-konfront tiegħu huwa jekk il-kondotta tiegħu u l-mod ta' kif huwa ipprepara u organizza l-attività tistax titqies li kienet tammonta għal

“a reckless disregard for the safety of others”. Minn ezami tal-atti processwali din il-Qorti temmen li ma kien hemm l-ebda nuqqas da parti ta’ Cuschieri fl-akkadut. Jirrizulta li min-naħha tiegħu Cuschieri ha l-prekawzjonijiet kollha necessarji u ma jistax jitqies li huwa kien b’xi mod u manjiera negligenti, traskurat jew naqas li josserva xi regolamenti applikabbli. Ibda biex Cuschieri talab ghall-permess tal-Pulizija biex jorganizza l-attività, talab li jkun hemm pulizija prezenti waqt l-attività, ottjena polza ta’ assikurazzjoni u għamel l-arrangamenti necessarji biex ambulanza u infermiera jkunu preżenti waqt l-attività. Infatti minn dak li ħareġ mix-xhieda jirriżulta li kien hemm il-presenza tal-Pulizija u anke tal-ambulanza u l-infermiera waqt l-attività. Anzi in kontro-eżami Pierre Cuschieri jilmenta mill-fatt li hu kien ħallas sabiex ikun hemm prezenti certu numru ta’ Pulizija fil-post waqt l-attività iżda fil-verita kien intbagħtu anqas Pulizija minn dak li huwa kien talab u ħallas għalihom.⁸

Importanti wkoll li jingħad kif ġiet delineata t-trakka li fiha kellhom ittellqu z-zwiemel. Fuq naħha kien hemm cint tal-konkos u fuq in-naħha l-oħra ġiet iffurmata filliera ta’ barriers li normalent jintuzaw għat-tlielaq tal-vetturi biex b’hekk in-nies jkunu jistgħidu joqogħdu wara dawn il-barriers jaraw it-tigrijiet. B’hekk jiġi evitat il-kuntatt bejn iz-zwiemel u n-nies. Infatti ta’ min jgħid li z-zewġ incidenti grāw fit-trakka fejn kien qiegħdin ittellqu z-zwiemel. L-incidenti

⁸ Fol. 277 tal-process.

ma seħħewx 'l barra mill-barriers. Infatti mix-xhieda miġbura il-pony fl-ebda ħin ma qabez il-barriers li kien hemm.

Il-konstatazzjoni li għamel il-Perit Tekniku fl-att tal-inkesta li kien hemm il-ftuħ fil-barriers u li tali ftuħ fil-barriers kien ezistenti qabel seħħ l-incident baqgħet biss semplici allegazzjoni li ma giet sostanzjata bl-ebda mod mill-Prosekuzzjoni.

Din il-Qorti tqis li l-incidenti propju ġraw mhux għax kien hemm nuqqasijiet fl-organizzazzjoni izda għaliex l-individwi involuti ma ipprestawx bizzejjed attenzjoni u ħadu riskji li assolutament ma kellhomx jieħdu. Rigward Michael Zammit, irrizulta li dan kien qiegħed bil-qiegħda fuq il-barriers prottettivi. Dan meta kien hemm postijiet alternattivi fejn wieħed seta' joqgħod bil-qiegħda mingħajr perikolu. Infatti huwa safra' imwiegħġa propju għaliex ma laħaqx qam minn fejn kien bil-qiegħda x'ħin il-pony gera fid-direzzjoni tiegħu. Dan ikkonfermawh ix-xhieda okulari tal-incident li xehdu fl-inkesta magħisterjali.⁹ Rigward Shania Micallef din intlaqtet għax kienet miexja fit-trakka fejn kienu qeqħdin isuqu z-zwiemel. Dan meta hija ma kellha qatt tkun f'dak il-post għaliex it-trakka ma kelliex tintuza bħala passaġġ biex in-nies jimxu minnha biex immorru minn naħha għall-oħra. Jirrizulta mix-xhieda ta' Dylan Micallef, hu l-istess Shania Micallef, li huma kienu għaddejjin mit-trakka taz-zwiemel fil-ħin li seħħ l-incident. Infatti x'ħin Dylan Micallef sema' lin-nies jgħajtu li ziemel kien ħarab, hu kien intefa'

⁹ Fol. 137 tal-process.

għall-genb u l-pony għadda minn miegħu. Dylan dar biex jara oħtu fejn kienet u ma sabiex. Aktar tard in-nies indikawlu li kienet tinsab fl-art imwiegħġa'. Kien nuqqas ta' prudenza da parti ta' Dylan Micallef, oħtu u n-nies li kienu magħhom meta dawn volontarjament għażlu li jixxu fit-trakka tat-tlielaq. Kien miraklu li f'tali cirkustanzi ma spicċawx imwiegħġin Dylan Micallef u shabu l-oħra li kienu miegħu.

Fid-dawl tal-premess din il-Qorti għalhekk temmen li lanqas għandha tīgi attribwita xi responsabbilita kriminali għall-incident lill-imputat Pierre Cuschieri.

In vista tal-premess din il-Qorti għalhekk m'għandiex għalfejn tinoltra ruħha fuq in-natura tal-feriti li ġew sofferti minn Shania Micallef u Michael Zammit.

DECIDE:

Għaldaqstant għal dawn il-motivi il-Qorti **mhux qieghda issib lill-imputati Pierre Cuschieri, Sandro Cutajar, Paul Pace u Jason Camilleri ħatja** tal-akkuza li giet dedotta fil-konfront tagħhom kollha u qiegħda għalhekk tilliberahom minn kull imputazzjoni u htija.

**Dr Joseph Mifsud
Magistrat**